

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN - ILFOV
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE FIZICĂ
Ediția a 48-a; 1 – 6 aprilie 2012
PROBA PRACTICĂ

XI
A

A. Gyakorlat

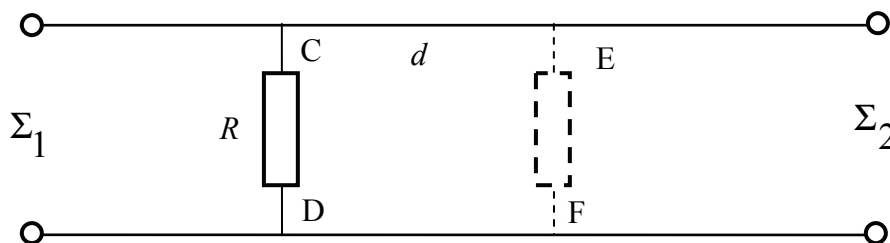
Kétszálás (bifiláris) telefonvonal meghibásodásának helymeghatározása.

Bemutató

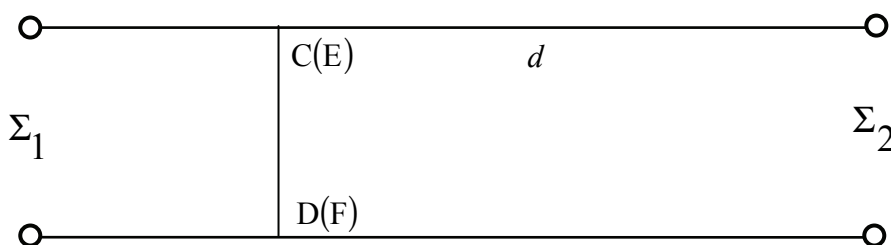
Két, egymástól d távolságra található Σ_1 és Σ_2 telefonkészülék, levegőben kifeszített bifiláris huzallal (a vezeték két szála azonos) kapcsolnak össze. A telefonvonal meghibásodik.

Az első esetben a meghibásodás egyenértékű a két szál közötti áthúzási R ellenállással, amint az 1. ábra szemlélteti.

Az második esetben a meghibásodás egyenértékű a két szál közötti rövidzárlattal, amit a 2. ábra szemléltet.

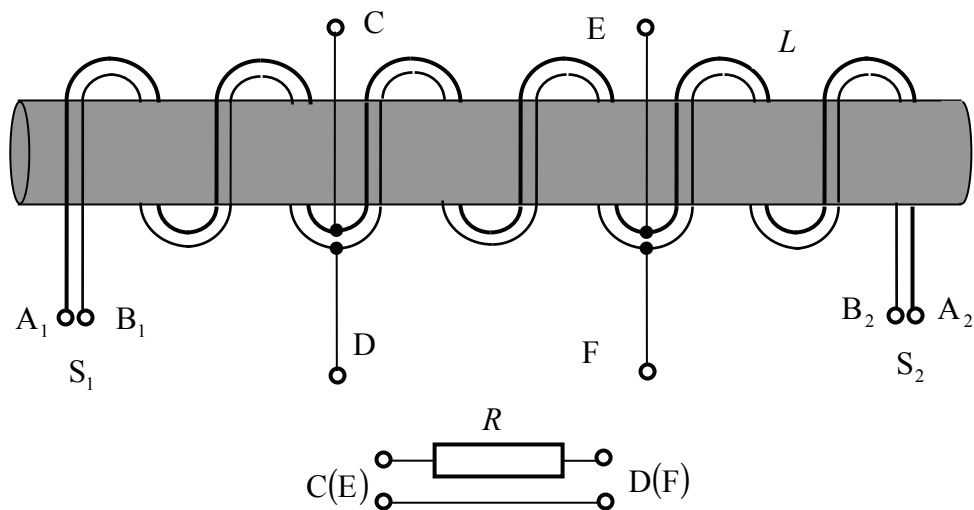

1. ábra

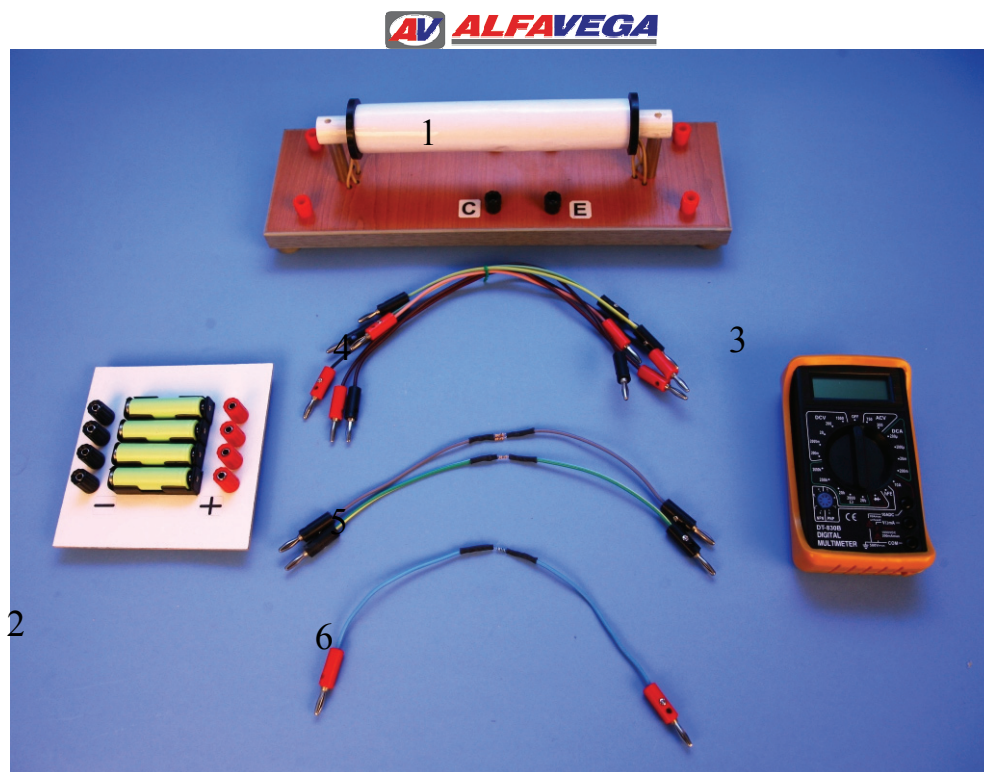
2. ábra

A meghibásodás helymeghatározása megértésének érdekében rendelkezésekre áll egy bifiláris tekercs (melynek A_1A_2 valamint B_1B_2 száalai azonosak), amint a 3. ábra szemlélteti. A tekercs szálainak hossza egyenként $L = 76$ m a tekercs két száláról, a meghibásodás helyén (C; D) valamint (E; F) csatlakozópárokat vezettek ki, melyekre ismeretlen R ellenállást kapcsolhatunk, vagy közöttük rövidzárlatot hozhatunk létre, ezeket összekötve egy vezetővel, melynek elektromos ellenállása nagyon kicsi. A telefonvezeték végeinél, ahol a telefonkészülékek találhatók, rendelkezésre áll egy-egy ($E_1; E_2$) ismert e.m.f.-ű és elhanyagolható belső ellenállású áramforrás, valamint egy-egy nagyon nagy belső ellenállású voltmérő.

3. ábra

Rendelkezésre álló eszközök.

1) bifiláris tekercs 4 csatlakozóval (CD és EF), szálainak hossza $L = 76$ m; 2) egyenáramú áramforrás (aljazaton található 4 összekapcsolható elem); 3) multiméter; 4) összekötő huzalok; 5) szálakkal ellátott ellenállások (2 db.); 6) pótellenállás (az áramforrás belső ellenállásának növelésére).

Feladat

A két meghibásodás *helymeghatározása* a tekercs szálain

Javasolta: **prof. dr. Mihail Sandu**
G.Ș.E.A.S. Călimănești

Fordították: Szász Francisc - „M. Eminescu” Főgimnázium, Szatmárnémeti
Faluvégi Ervin Zoltán - „Silvania” Főgimnázium, Zilah

